

Het Arnhemse Terrassenbeleid 2019

P. 1. Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Visie: het Arnhemse terras
3. Belangrijkste wijzigingen
4. Vergunningsplicht
5. Indieningsvereiste
6. Waar moet een terras sowieso aan voldoen?
7. Vergunningsduur / schaarse vergunning
8. Inrichting terras
9. Opslag
10. Beheer en onderhoud
11. Ruimtelijke kwaliteit en aandachtsgebieden
12. Sluitingstijden
13. Geluid
14. Handhaving
15. Duurzaamheid
16. Hardheidsclausule (grand cru's)

P2. 1. Inleiding

Arnhem is een bruisende stad, met een aantrekkelijk aanbod aan terrassen. Deze terrassen zijn belangrijk voor de stad: niet alleen vanuit hun aantrekkingskracht op toeristen, maar ook vanuit economisch, recreatief en esthetisch oogpunt. Terrassen zorgen voor levendigheid en sfeer. Populaire terrassen zorgen voor een bloeiende economie. Dit heeft ook weer een positieve invloed op omringende (horeca)ondernemers.

In dit vernieuwde terrassenbeleid staat het belang van de stad centraal. Er is ook oog voor de belangen van de ondernemers. Zij maken tenslotte deze terrassen mogelijk en geven ze karakter, wat uitstraalt op de hele stad en regio. Als gemeente creëren we de voorwaarden om horecaondernemers en - in het verlengde daarvan - horecabezoekers zo goed mogelijk van dienst te zijn. We geven ruimte waar het kan en richting waar het moet. Zo behouden en verbeteren we samen de sfeer, die Arnhem uniek maakt.

Dit beleid is in overleg met Arnhemse ondernemers tot stand gekomen. Er is ook samengewerkt met bewoners en brancheverenigingen KHN, regio Arnhem en Platform Binnenstad Arnhem. Dit terrassenbeleid geldt, tenzij anders aangegeven, voor de hele stad. Het is een verdere uitwerking van de algemene plaatselijke verordening (APV).

P3. 2. Visie: het Arnhemse terras

Op 30 januari 2017 is *Mise-en-Place: de Arnhemse Horecavisie* gepubliceerd (HYPERLINK: https://www.arnhem.nl/Ondernemers/horeca/horeca_beleid_en_wetgeving/Arnhemse_horeca_visie_2017). Daarop volgt dit vernieuwde terrassenbeleid. Het huidige terrassenbeleid (2009) biedt niet meer de benodigde handvatten om te kunnen sturen op de gewenste uitstraling en ontwikkelingen. Ervaringen in het land leren ons dat het geheel vrijgeven van terrassen, of het stellen van minimale eisen, ongewenste ontwikkelingen tot gevolg kan hebben. Een terras is altijd maatwerk, net als de horecaonderneming waar het bij hoort. Daarom is gekozen voor nieuw beleid, dat praktisch uitvoerbaar is en duidelijk is voor ondernemer, bewoner, bezoeker en gemeente.

In het Arnhemse straatbeeld nemen terrassen een prominente plaats in. De inrichting en uitstraling van een terras zijn in beginsel de verantwoordelijkheid van de ondernemer. Een terras is echter mede bepalend voor de uitstraling van de openbare ruimte. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid de kwaliteit en veiligheid van de openbare ruimte te waarborgen. Daarom wil de gemeente heldere regelgeving hebben voor terrassen. Het mogen voeren van een terras is daarom géén recht. Het is een gunst die de gemeente Arnhem in de openbare ruimte biedt, daar waar het mogelijk, verantwoord en passend in de omgeving is.

3. Belangrijkste wijzigingen

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het beleid uit 2009 zijn als volgt:

1. De indieningsvereisten voor een terrasvergunning worden aangescherpt. Van de aanvrager wordt een complete aanvraag verwacht die een helder beeld geeft van de gevraagde plaatsing, oppervlakte, materiaal- en kleurstelling;
2. In de aanvraag wordt aangegeven waar en hoe het terras wordt opgeslagen buiten openingstijden. Dit wordt als voorwaarde opgenomen in een eventuele vergunning;
3. Terrasvergunningen worden vanwege recente jurisprudentie voor bepaalde tijd vergund;
4. Net als in Mise-en-Place: de Arnhemse horecavisie onderscheidt het terrassenbeleid diverse focusgebieden. Binnen deze focusgebieden stellen we voor nieuwe aanvragen extra (kwaliteits)eisen aan (inrichting van) het terras;
5. Er wordt streng gekeken of terrassen overlast veroorzaken. Bij overlast en/of illegale situaties wordt zo nodig opgetreden;
6. Een ondernemer kan, onder voorwaarden, ook zijn binnentuin gebruiken voor het plaatsen van tafels en stoelen. Vooraf moet echter getoetst worden dat aan de geluidsnormen voldaan wordt om overlast te beperken;
7. Bloem- en plantenbakken zijn toegestaan op terrassen, zolang dit bijdraagt aan het groene karakter van de stad en de ruimtelijke kwaliteit;
8. Ondernemers worden uitgenodigd om duurzaam te ondernemen;
9. Er is een aparte visie opgesteld voor terrassen aan of bij de Jansbeek.

P. 4. 4. Vergunningsplicht

De grondslag voor een terrasvergunning is te vinden in de Algemene Plaatselijke Verordening voor Arnhem (hierna te noemen APV).

In artikel 2.3.1.13 van de APV staat dat een vergunning nodig is voor een terras dat hoort bij een horecaonderneming. In bepaalde situaties mag er vergunningsvrij een beperkt terras geplaatst worden, hoewel daar wel eisen aan gesteld worden. Zo mag een vergunningsvrij terras voor een horeca-inrichting bijvoorbeeld niet breder zijn dan twee meter (gemeten haaks op de gevel) en mag een terras niet zijn gelegen in het horecaconcentratiegebied, in de Steenstraat (noordzijde) of in de winkelcentra Kronenburg en Presikhaaf.

Het Stationsgebied wordt bij de eerst volgende wijziging van de APV hieraan toegevoegd. De andere voorwaarden zijn terug te vinden op de website van gemeente Arnhem en in de APV.

5. Indieningsvereiste

De aanvraag voor een terrasvergunning wordt digitaal ingediend. Bij de aanvraag wordt in ieder geval bijgevoegd:

- Een situatietekening/plattegrond van het terras op schaal, met details als bomen, bebouwing (in de omgeving), eventuele omliggende terrassen, lichtmasten, parasols (incl. afmetingen), terrasafscheidingsen en locatieopslag;
- Kleurenfoto's van het gewenste terrasmeubilair, parasols, terrasafscheidingsen, de manier van opslag en eventuele opstallen (zoals plantenbakken, parasols en terrasafscheidingsen).

Een interne adviescommissie waarin verschillende afdelingen zijn vertegenwoordigd zullen de burgemeester hierover adviseren. De aanvraag met de bijlagen zal onderdeel uitmaken van de eventuele terrasvergunning.

6. Standaardvoorwaarden en -eisen

Een terras bevindt zich in principe aan de gevel. Er kan sprake van maatwerk zijn. Hieronder vindt u een aantal standaardvoorwaarden en -eisen qua maatvoering die altijd van toepassing zijn.

- De lengte van het terras (gemeten evenwijdig aan de gevel) mag niet meer zijn dan de totale lengte van het gedeelte van het pand waarin de horeca inrichting zelf gesitueerd is;
- De breedte van het terras (gemeten haaks op de gevel) in het voetgangersgebied in de binnenstad mag niet meer zijn dan de afstand van de gevel tot aan de grens van de erfstrook (dit is de in het straatprofiel zichtbare strook die voor de panden is gelegen);
- Daar waar deze erfstrook niet zichtbaar is, zal de breedte van het terras niet meer dan 1/4 van de breedte van de straat innemen binnen een voetgangersbestendig gebied;
- Het terras mag de loopruimte voor voetgangers en mindervaliden (blindengeleidenstrook) niet doorkruisen; deze loopruimte bevindt zich meestal aan het uiteinde van het terras (aan de straatzijde) waarbij de APV uitgaat van een minimale doorgang van 1,5 meter. Per situatie kan de vereiste loopruimte verschillen. Zo is er bijvoorbeeld in het stationsgebied een bredere loopruimte vereist dan in een woonwijk. Wanneer een horeca-inrichting direct aan de gevel aansluitend een terras heeft, zullen alle andere terrassen in de rij zich daaraan moeten conformeren om een hindernisbaan te voorkomen voor een goede ruimtelijke ordening (om een mooie zichtlijn te behouden);

- Vanwege bijzondere, plaatselijke omstandigheden kan toegestaan worden een terras aan de overzijde van de straat te plaatsen;
- Op marktdagen mag op die plaatsen waar de marktkramen terrasruimte innemen, het terras niet worden uitgezet. Hetzelfde geldt als evenementen of grootschalige infrastructurele werkzaamheden daar plaatsvinden;
- Voor het Jansplein geldt dat voor de aan dit plein gevestigde horecaondernemers, naast het terras direct voor de gevel, een extra strook van 5x4 meter per onderneming beschikbaar is; deze extra strook bevindt zich op de verhoging rond de Koepelkerk. Hiermee wordt gewaarborgd dat voor en rondom de Koepelkerk ruimte vrij blijft;
- De gemeente hanteert het uitgangspunt dat wanneer de horeca-inrichting geopend is (een deel van) het terras in principe uitstaat;
- Artikel 2.3.1.13 Terrassen van de APV is vanzelfsprekend altijd van toepassing.

P. 5. 7. Vergunningsduur / schaarse vergunning

De Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State heeft op 2 november 2016 uitspraak gedaan in een zaak over een speelautomatenhal (HYPERLINK:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2016:2927>) die consequenties heeft voor vergunningverlening door gemeenten bij zogenaamde schaarse vergunningen. Kort samengevat bepaalt de uitspraak:

- Een gemeentelijke verordening kan niet worden gebruikt om de regels zo toe te snijden op een concrete situatie dat het er feitelijk op neer komt dat er maar één van tevoren beoogde ondernemer voor vergunning in aanmerking komt;
- Daar waar sprake is van een beperkt aantal vergunningen waarbij het aantal gegadigden het aantal vergunningen overtreft (de zogenaamde schaarse vergunningen) zijn vergunningen voor onbepaalde tijd in beginsel niet toegestaan.

De uitspraak heeft tot gevolg dat terrasvergunningen vanaf heden niet meer voor onbepaalde tijd worden verleend, maar voor een periode van maximaal 4 jaar.

Ook gunt de gemeente zich de tijd om a te gaan of er voor bepaalde locaties een verdelingsprocedure moet worden vastgesteld voor terrasvergunningen die voor onbepaalde tijd zijn verstrekt. Hierbij kan gedacht worden aan terrassen op de Jansplaats, Korenmarkt en de Rijnkade.

P.6. 8. Inrichting terras

Gemeente Arnhem vindt de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte belangrijk. De inrichting van terrassen is daar een onderdeel van. De ondernemer moet daarom bij de aanvraag laten zien hoe het terras ingericht zal worden.

Meubilair

Een terras bestaat allereerst uit terrasmeubilair. Hieronder wordt verstaan: stoelen, tafels, krukken en banken.

Accessoires/uitstallingen

Binnen de vergunde terrasoppervlakte is het toegestaan om terrasgerelateerde accessoires of uitstallingen te plaatsen die in esthetisch opzicht één geheel vormen met het terrasmeubilair en geen strijd leveren met de openbare orde, (brand)veiligheid en welstand. Denk hierbij aan parasols, schaduwdoeken, bloem- en plantenbakken, terrasafscheidings/windschermen, heaters (bij voorkeur duurzame varianten) en een uitgiftepunt (een punt van waaruit het terras kan worden voorzien van borden, bestek, glazen en dergelijke). Let op: een uitgiftepunt mag geen tappunt zijn.

In bepaalde situaties is een afzonderlijke ontheffing of een omgevingsvergunning nodig voor bijvoorbeeld het plaatsen van een (vaste) parasolvoet, palen om verlichting of een zonnenscherm aan te bevestigen, een terrasafdeling of bloem- en plantenbakken. Hiervoor vindt u meer informatie op:

Ontheffing oneigenlijk gebruik openbaar gebied: [INVOEGEN HYPERLINK:](https://www.arnhem.nl/Ondernemers/gebruik_openbare_ruimte/gebruik_openbare_ruimte)

https://www.arnhem.nl/Ondernemers/gebruik_openbare_ruimte/gebruik_openbare_ruimte

Bovengenoemde elementen moeten demontabel zijn en kunnen na overleg met de wijkopzichter van de gemeente geplaatst worden op kosten van de horecaondernemer.

De volgende zaken kunnen géén deel uitmaken van het terras en zijn dan ook niet toegestaan:

- Beeldprojectieschermen;
- Open vuur, zoals vuurkorven, houtkachels, kooltjes, haarden en fakkels;

- Uitstallingen die hinder of stank veroorzaken (bijvoorbeeld barbecues);
- Vlonders, kunstgras en vloerbedekking;
- Reclame. De uitzondering hierbij is dat op parasols en terrasafscheidings (tot 1 meter hoogte) reclame is toegestaan;
- Luifelappen waarmee het terras een verlengde wordt van de binnenruimte.

Terrasafscheidings

Het weer is niet altijd aangenaam. Toch is het niet de bedoeling dat terrassen veranderen in volledig met schotten omgeven ruimtes met een altijd zomers binnenklimaat. Om er toch voor te zorgen dat bezoekers uit de wind kunnen zitten, is het onder voorwaarden toegestaan om terrasafscheidings te plaatsen.

- De afscheiding moet eenvoudig verplaatsbaar zijn;
- De afscheiding is in principe maximaal 1 meter hoog, tenzij de afscheiding vanaf maximaal 1 meter hoogte transparant is, dan mag de totale hoogte maximaal 1.90 meter bedragen;
- De afscheiding mag niet parallel aan de weg of aansluitende bebouwing worden geplaatst. Voor elementen, bijvoorbeeld bloembakken, die wel parallel geplaatst worden geldt de volgende stelregel: $\frac{3}{4}$ transparantie en $\frac{1}{4}$ afscherming is toegestaan;
- Terrasafscheidings die niet direct aan de gevel staan (bijvoorbeeld bij een straat of op een plein) zijn alleen toegestaan mits daarvoor nut en noodzaak kan worden aangetoond en ze inpasbaar zijn in de specifieke omgeving van het terras;
- Het volledig omheinen van een terras met plantenbakken, hekwerken en/of andere elementen is niet toegestaan. Ook hier is transparantie en de vrije doorgang van belang. Gesloten elementen (zoals grote bloembakken of loungebanken) zijn eventueel alleen mogelijk als deze tegen de gevel geplaatst worden;
- Voor een terrasafscheiding kan een omgevingsvergunning nodig zijn.

Verlichting

Verlichting op een terras is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- De verlichting moet veilig zijn (specifiek geschikt voor buitensituaties);
- De verlichting mag geen reclame-uitingen bevatten;
- Er mag geen sprake zijn van een (vorm van een) projectie;
- De verlichting mag niet naar boven stralen;
- Er zijn meerdere verlichtingsbronnen nodig voor het terras, één bron is niet toegestaan;
- De verlichting mag niet hinderlijk zijn voor de omgeving;
- De verlichting mag de ruimtelijke kwaliteit niet aantasten.

9. Opslag

De exacte plaats van opslag van het terras wordt vooraf bepaald en in een voorschrift in de terrasvergunning opgenomen. Het huidige beleid over opslag van terrasmeubilair na sluitingstijd wordt aangepast. Het wordt strikter en meer maatwerk. Ook wordt er een koppeling gemaakt met de openingstijden van de horeca-inrichting. Terrasmeubilair wordt na sluitingstijd en vóór openingstijd opgeslagen in de horeca-inrichting of onklaar gemaakt en opgestapeld in de openbare ruimte. Opslag in de horeca-inrichting is de regel. Opslag in de openbare ruimte is de uitzondering. Opslag in de openbare ruimte kan alleen als dit geen aantasting is van de kwaliteit van deze openbare ruimte en het geen strijd met de openbare orde of veiligheid oplevert.

Nieuw in het beleid is de koppeling van de opslag met de openingstijden. Arnhem wenst in haar binnenstad en op de horecapleinen (nog) meer een dagfunctie te realiseren. Als een horeca-inrichting grotendeels daggrond open is, wordt op basis van de openbare orde en veiligheid en de ruimtelijke uitstraling getoetst of het terras na sluitingstijd wél in de openbare ruimte (in plaats van in de horeca-inrichting) kan worden opgeslagen. Er kunnen dan aanvullende eisen aan de wijze van opslag van het terras worden gesteld, zoals afschermen van het meubilair met een afdekzeil.

Wat wordt er bedoeld met 'onklaar'? Onklaar betekent hier: het terras in een (tijdelijke) toestand brengen waarin het niet bruikbaar is. Dit houdt in dat banken worden afgedekt, stoelen worden gestapeld en (picknick)tafels worden gekanteld. Hiermee wordt onder meer voorkomen dat het terras na sluitingstijd nog wordt gebruikt.

10. Beheer en onderhoud

Voor een nette, veilige openbare ruimte is dagelijks beheer en onderhoud nodig. Voor het terras ligt deze taak bij de horecaondernemer. Van de horecaondernemer wordt verwacht dat het terras en de

bestrating schoon, vrij van zwerfvuil en onkruid wordt gehouden. Als het terras in opslag is en er geen belemmeringen meer in de openbare ruimte zijn neemt de gemeente het dagelijks beheer en onderhoud weer op zich.

P. 7. 11. Ruimtelijke kwaliteit aandachtsgebieden

Zoals op deze kaart van de binnenstad duidelijk zichtbaar is, zijn er aandachtsgebieden die vragen om nadere hoogwaardige kwaliteitseisen voor terrassen, omdat deze terrassen gelegen zijn in belangrijke, drukbezochte (verblijfs)plekken van de Arnhemse binnenstad. Hier gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

- Streven naar eenheid in materiaalgebruik, een diversiteit aan meubels is mogelijk als het binnen eenzelfde beeldconcept past. Dit voorkomt een rommelig beeld op het terras;
- Meubels en inrichtingselementen zijn van kwalitatief hoogwaardig materiaal en passen in de (historische) omgeving van de binnenstad. Er mag geen fel, detonerend kleurgebruik worden toegepast;
- Geen massief materiaal toepassen; het geheel moet licht, luchtig en rank zijn.

In Mise-en-Place: de Arnhemse horecavisie worden deze gebieden ook extra uitgelicht. We onderscheiden het stationsgebied, het Korenkwartier, het Jansplein, de Jansplaats, het Gele Rijdersplein, de Rijnkade, de Kleine Oord en de Markt. Buiten het centrumgebied geldt dit voor het Spijkerkwartier en Klarendal (Modekwartier).

Een ander aandachtsgebied is de (Sint) Jansbeek. Terrassen aan of langs de Jansbeek zorgen voor reuring en kunnen bijdragen aan een aantrekkelijke programmering van de beek. Om een wildgroei van terrassen te voorkomen zijn er kaders opgesteld waarbinnen terrassen wel of absoluut niet mogelijk zijn. Deze kaders vindt u in de bijlage.

12. Sluitingstijden

In dit beleid wordt niet afgeweken van de bestaande sluitingstijden van de terrassen. Deze sluitingstijden voor de terrassen zijn geregeld in de APV. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen het horecaconcentratiegebied en de rest van de (binnen)stad.

Het (HYPERLINK) horecaconcentratiegebied wordt begrensd door - en met inbegrip van - de Varkensstraat, Grote Oord, Jansstraat, Jansplaats, Jansplein, Janslangstraat, Jansstraat, Willemsplein (van huisnummer 1 t/m 10), Korenstraat, Molenstraat en Hoogstraat (inclusief Korte Hoogstraat). Binnen dit gebied sluiten de terrassen van zondagnacht tot en met woensdagnacht uiterlijk om 01.00 uur. Op donderdagnacht tot en met zaterdagnacht geldt een uiterste sluitingstijd van 02.00 uur.

In de rest van de (binnen)stad moeten de terrassen de gehele week uiterlijk 00.00 uur sluiten, om rekening te houden met de bewoners.

In bijzondere gevallen kan de burgemeester een eerdere sluitingstijd opleggen.

p.8. 13. Geluid

Net als in een horecabedrijf gelden er ook geluidsnormen op het terras. Het Activiteitenbesluit Milieubeheer geeft aan hoeveel geluid er maximaal geproduceerd mag worden. Als bijlage is de tabel uit het Activiteitenbesluit Milieubeheer opgenomen. Hierin staan de geluidsnormen opgesomd.

Muziekgeluid

Versterkte muziek op het terras wordt meegenomen in de bepaling van het geluidsniveau. Dit betekent dat versterkte muziek op het terras niet mogelijk is.

Binnentuin

Een ondernemer kan, onder voorwaarden, ook de binnentuin gebruiken voor het plaatsen van tafels en stoelen. Vooraf moet echter getoetst worden dat aan de geluidsnormen voldaan wordt om overlast uit te sluiten. Bij een binnentuin moet het stemgeluid van bezoekers zeggend worden betrokken bij de geluidsproductie. Eventuele geluidsoverlast is dus nadrukkelijk een overweging bij het wel of niet verlenen van een terrasvergunning.

14. Handhaving

Voor eventuele handhaving van terrassen wordt op dit moment nog het als bijlage bijgevoegde stappenplan gehanteerd. Er wordt echter gewerkt aan een integrale handhavingsnota, de zogenaamde Beleidsregels handhaving DHW en aanverwante regelgeving.

15. Duurzaamheid

Duurzaam ondernemen wordt ook in de horecasector steeds belangrijker. Op het gebied van verlichting is het nodige te besparen: denk daarbij aan ledverlichting of verlichtingssensoren. Er zijn meer manieren om kosten te besparen op energie. Bij terrassen moet dan worden gedacht aan duurzame verwarming. Terrasverwarming verwarmt vooral de buitenlucht en zorgt voor extra CO₂-uitstoot. Duurzame aanpassingen worden niet verplicht gesteld, maar worden wel aanbevolen en daar waar kan gestimuleerd.

Arnhem zet zich de komende jaren in voor een circulaire economie, zodat dit onderwerp ook in de horeca wordt aanbevolen.

16. Hardheidsclausule

Aangezien het onmogelijk is om alle zaken, die betrekking hebben op de exploitatie van terrassen te voorzien of vast te leggen in beleidsregels, is de burgemeester bevoegd met behulp van de zogenaamde hardheidsclausule af te wijken van de regels. Dit zijn uitzonderingen op grond van de APV en op grond van beleidsregels. Hogere wetgeving, zoals bijvoorbeeld de drank- en horecawetgeving, biedt de burgemeester deze mogelijkheid niet. Het afwijken kan zowel positief als negatief uitpakken voor de horecaondernemer. Net als in de eerdergenoemde horecavisie kan er bijvoorbeeld soms sprake zijn van een 'Grand cru' zodat er mogelijk wel medewerking kan worden verleend. Dit zijn terrassen die qua karakter, uitstraling, ligging of concept bijdragen aan een sterke uitstraling van het gebied en die vanwege hun unieke karakter iets toevoegen aan het bestaande horeca-aanbod. Zulke uitzonderingen verdienen extra motivatie en worden altijd apart beoordeeld en ter advisering voorgelegd aan Koninklijke Horeca Nederland, regio Arnhem.

Bijlagen:

- Visie terrassen Sint Jansbeek - juli 2018
- Geluidstabel Activiteitenbesluit Milieubeheer
- Handhavingstabel